

INSERTIUNI:
se plătesc cu prețuri foarte
reduse.

Manuscrisurile sunt a se adresa
redacției și acelea nu se în-
poiază.

Epistole nefrancate nu se primesc.

ACTIVITĂȚEA

ABONAMENT:
Pe an 6 cor. pe 1/2 an 3 cor.
—
Pentru plugari—țărani pe an
4 coroane.
—
Pentru România și străinătate:
Pe an 16 franci.
—
Un număr costă 12 bani.

EDITOR, PROPRIETAR ȘI ȘEF-REDACTOR:

DR. AUREL MUNTEAN

Apare în fiecare Joi.

REDACTOR RESPONSABIL:

LAURIAN BERCIAN

Alegerea dela Arad.

La alegerea de episcop dela Arad, nu cei doi candidați Aug. Hamsea și Vas. Mangra s'au luptat pentru cârja episcopescă.

Nu.

Aci a stat față în față interesele puritane morale, cu interesele particulare a unei grupe de oameni, cari așteaptă dela capul dieceei Aradului *contraserviții materiale* pentru zelul desvoltat în lupta electorală.

Hamsea este și a fost totdeauna un bărbat intact. Din punct de vedere a moralului, a ținutei sale sociale și oficiale, nici adversarii lui n'au putut afla nici cea mai mică excepțiune.

Are însă un păcat mare!

Și acesta e, că: este mare aderent a I. P. Sale a Metropolitului Meșianu! ba poate, e și neam de-a Metropolitului...! un păcat și mai mare!

Acest defect oribil, grupa inversunașilor nu-l putu ierta; în ochii lor defectul acesta, este un păcat de moarte!

Pentru-că Metropolitul, ca Episcop al Aradului a cutezat se ignoreze interesele particulare nefaste a unor clicăși, și din toate răspunerile a lucrat numai în interesul ordinii și a consolidării dieceei; a creat avere de câteva milioane numai pentru diecesă; și în lucrarea sa pentru binele dieceei, (?) s'a uitat de tot de interesele speciale a unor existențe dubioase; — nu numai, ba a fost din când în când și absolutistic, dacă cineva i-a stat în cale, voind a-i face greutăți nedemne de scopul mare.

Meritele nemuritoare a episcopului Meșianu, lovind în interesele particulare; atunci când s'a apucat de marele op a consolidării, a băgat mâna într'un cuib de vespi.

De aci se explică terorismul și aplicarea altor mijloace în contra d-lui Hamsea.

Și Mangra a avut meritele sale, în urma cărora la București l-a botezat, de »Popa Chilibidache«, ear' la Arad a fost *distins* (!) cu: *destituirea sa din postul de profesor.....*; verosimul din motive — morale (?)

Bărbații de valoare a sinodului, toți au votat cu Hamsea, însă *ceialaltii* au fost mai mulți *cu trei*; și așa a obținut Mangra o mică majoritate *numerică*, dar' nu *cualitativă*.

A fost toată alegerea o demonstrație a malcontenților, fără se creadă nici ei, că Maiestatea doar va întări alegerea unui »popă Chilibidache« și profesor țipat din post: — *de Episcop!*

Asociațiunea.

Am primit nr. 3 din biblioteca populară a »Asociațiunii«: Despre cărțile funduare și întabulări. Indreptar lucrat la înțelesul și pe sama poporului român dela sate de Dr. Valer Moldovan.

Broșura conține 101 pagini, împărțită în 5 capitole. Am aflat într'u adevăr, că conținutul ei este de un folos netăgăduit pentru țărani nostri, cari știu ceti; drept aceea o recomandăm din toată inima, mai cu seamă, dacă din lunga praxă ce avem, am tras convingerea, câte sunt pagubile, cari le

sufere plugarul român în lipsa de cunoștințe pe lângă apărarea averii sale!

La timpul său ne vom face unele observări, ca întregire la multe împrejurări, cari au rămas neatrinse în firul acestei broșuri. Autorul a făcut un serviciu folositor poporului său; este rîndul Asociațiunii și a despărțimintelor a răspândi această cărțică între plugari. Cu scop de a atrage luarea aminte a țăranelor nostri, lăsăm să urmeze Cap. 1.

1. Despre însemnătatea și folosul cărților funduare.

Poporul român trăește în cea mai mare parte din lucrarea pământului. Pământul îi dă pâinea de toate zilele, din venitul lui își plătește darea, își ține preotul și învățătorul, primarul, și notarul.

Nu e mirare dară dacă pământul are pentru Român un preț deosebit de al altor neamuri. Alipirea Românului de pământul țării sale e vestită și de toți laudată.

Românul numai atunci e îndestulit cu soarta lui, când are o moșioară cât de mică, pe care o poate numi chiar a sa. De aceea mare adevăr a grăit un scriitor mare de-ai noștri, neuitatul Vasile Alexandri, când a zis într'o poezie a lui că:

— »E legal prin sânge pământul de popor«.

Cunoscând însușirea aceasta prețioasă a neamului, toată nisuița cărțurilor români trebuie să fie îndreptată într'acolo, ca să înlesnească poporului nostru câștigarea de cât mai mult pământ, precum și de al lumina și învăța asupra mijloacelor, cu ajutorul cărora

să-și poată ținea ceea-ce a agonisit ori a moștenit dela părinți.

Sunt abea doi-trei ani de când am început a avea atingere mai deasă cu poporul nostru, tocmai în daraverile ce zilnic le are pe la judecăți, și în vremea aceasta am văzut și învățat multe și cu durere am băgat de seamă, cât amar de pământ românesc se pierde din cauza neștiinții poporului într'u ași căuta însuși de drepturile lui. Dar dintre toate, doar mai multe pierderi îndurăm noi Românii din cauza neștiinții și nepriceperii poporului într'u a umbla pe la așa numitele cărți funduare.

Că ce avem să înțelegem sub cărțile funduare, cred că e de prisos să o mai spun, pentru-că nu cred să se afle vre-unul între cetitorii cărții acesteia, care, și dacă nu a avut el însuși treabă pe la cărțile funduare, cel puțin să nu fi auzit povestindu-se una și alta despre ele.

Numai cât ceea ce știe poporul nostru din auzite ori din pățanie despre cartea funduară, e de tot prea puțin. De ne vom lua pe sate și vom întreba de-arîndul pe fiecare Român, că auzit-a ceva despre cartea funduară și, că ce știe să ne spună de ea, din o mie de oameni, cel puțin 950 de inși nu ne vor ști spune alta, decât că este la oraș o casă mare, undes-'s luate la protocol toate moșiile oamenilor din jurul acela și, dacă vrem să vindem sau să cumpărăm vre-un loc, trebuie mai întâi să mergem să ne uităm în protocoalele aceste. Iar din cei cincizeci, ce ne-au mai rămas dintr'o mie, îi putem numera pe degete pe aceia, cari știu căuta inșiși prin cărțile funduare. Văzând lucrurile aceste nu prea

FOIȘOARA

Unei mame.

Serate, baluri, — câte vrei!
La ele lumea cum se 'ndeasă!..
Tu liniștită stai acasă
Între micuții scumpi ai tăi.

Pe rînd ei vin ca să-i desmierzi,
Și rîd și sar de bucurie;
Ear' tu-i privești — cu ce mândrie!
De dragi ce-ți sunt, din ochi îi pierzi.

Ca zimbetul lor dulce, blând,
Nimic pe fața pămîntească
Nu poate să-ți înveselească.
Mai mult și inimă și gând.

Zi-noapte, seara, dimineața,
Cu dinșii deci meru tu ești,
Căutând de rele să-i păzești,
Și să le faci senină vieța.

Veneze obștea mulțumire
'N afară de al casei prag!
Tu cauți din cuibșoruu-ți drag
Să faci un raiu de fericire.

Pe-ai tăi, pe-ai tăi să-i fericеști
Cu fapta, cu povăruirea:
Aceasta-ți este fericirea,
Și numai pentru ei trăiești. —

Ferice dară de ai tăi!
Și 'nchindăciune fie 'n lume.
Cea mai duioasă dintre mume!
Cea mai cuminte 'ntre femeii!

Tu priceput-ai rostul firii;
Ca tine multe când ar fi,
Un soare nou ar răsări
Măreț pe cerul omenirii.

(»Albina«)

P. Dulfu.

Dragoste ori economie?

Apoi bine, stat român atât de bogat dela natură! Nu ți-e rușine ție să te bucuri la câștigul unicului poet de seamă ce-l mai ai actualmente?

Nu dai tu anual 100 milioane lei, adevărată jumătate budgetul tău, la cămătarii străini, ca să se desfășoare în palate? Nu trimiți tu peste 150 milioane lei pe fiecare an la fabricanții străini pentru lucruri netrebnice în fond? Ei bine, copilă rece, cocheta și cu toane din Satira a IV-a a lui Eminescu, nu ești, tu în de-ajuns »încununată de un roi de pierdere-vară«? Nu zimbești tu cu »gândirea ta ușoară« la atăția și atăția ce-și »sucesc mustața«? Nu împarți tu frumusețile tale la toți cu mâna spartă? Nu hrănești tu cu bogățiile tale atăția trântori? De ce, mă rog ție, nu ai arunca o privire și la acel ce degeră la poarta ta? și pătimaș și îndărătnic pe iubește ca un copil, la acel ce »dela creștet la picioare te admiră și te desmerdează« pe tine cea rece »ca o marmoră de Paros« și nesimțitoare »ca o pânză de Coregio«? Nu ai lăsat tu copilă, ingrată, pe cel mai mare poet al tău să înnebunească și să moară în cea mai neagră mizerie? Pentru-ce pe acest de al doilea, după-ce nu-ți cere nimica — deși ar fi drept — pentru-ce, zic, nu-l lași să muncească într'un mod atât de onest și onorabil?

Am putea exclama și noi cu genialul poet Lenau: Sărmanii noștri poeți mari, mult sunt ei nenorociți! Dar și mai nenorocită va fi țara ce nu-i ascultă, nici nu-i înțelege, după-ce nu se îngrijește de soarta lor.

Oare dl Măiorescu, prieten cu Eminescu,

nu putea să se adreseze prietenește și să-i zică: »Dragă poete, eu nu înțeleg cutare poezie ori cutare parte din poezie. Ce înseamnă bună-oară Cavalerul și copila din Satira, IV-a, mai cu samă că știu că faci simbol în poezie?« Cu un astfel de limbaj pozitiv că ar fi intrat în gândurile ascunse ale poetului și ne-ar fi putut explica toate simbolurile din poezia lui. Ceea-ce nu a încercat dl Măiorescu, nu a încercat nici un alt prieten al lui Eminescu. Deci lor le-a venit mult mai ușor și mai fără bătae de cap să ne vorbească despre limba poeziilor. Dar limba dreaptă și înțeleaptă, frasele mărețe le ved toți căpi știu românește, au făcut nițică școală și au nițel simț artistic și sintactic.

Chestiunea cea mare, greutatea înțelesului, zace în simbol. Acesta e nordul gordian al poeziei. Simbolul poeziilor lui Eminescu, domnilor foști prieteni ai poetului, să binevoiți a ni-l desluși. Acestea însă cu drept cuvânt el le poate aplica zicătoarea: Ferește-mă, Doamne, de prieteni, că de vrășmași mă păzesc eu! Iar dimpreună cu Coșbuc ar fi putut de mult zice: Scapă-ne Doamne, de țara pe care atât de mult o iubim, pentru-ca să putem fi și noi fericți ca ori-ce fiu de rînd al ei.

Nefăcându-se diseția poeziilor lui Eminescu, negăsindu-se firul electric ce le conduce și susține, neexplicându-se simbolul

îmbucurătoare, ba știind și aceea că poporul nostru, chiar de-ar vrea, nu s'ar putea lumina asupra rostului și a firii cărților funduare, pentru-că încă nu avem o carte scrisă pe înțelesul tuturor, din care și cel neștiutor de legi se poată înțelege ceva, m'am simțit îndemnat să iau peana în mână, și să scriu eu o astfel de carte, cu ajutorul căreia se se poată împărtași și poporul nostru de binefacerile cărților funduare.

Scopul cărții acesteia este așadar să fac cunoscut și poporului nostru măiestria de-a umbla pe la cartea funduară și a-și căuta însuși de drepturile lui; de-ai arăta marea primejdie și multele pagube ce le îndură poporul tocmai din necunoașterea cărților funduare.

Ce-i drept, cine va ceti cartea aceasta până-n capăt cu băgare de seamă, din fiecare foae, ce va ceti-o, se va întări în credința despre însemnătatea și tolosul nemăsurat de mare, ce-l aduc cărțile funduare; cu toate aceste țin a fi de lipsă ca, îndată dela început, să atrag luarea aminte prin două-trei exemple (pilde) asupra folosului ce ni-l aduc ele, pentru-ca, chiar și cei-ce nu-și vor lua osteneala să cetească cartea aceasta până la sfârșit, din cetirea acestor câteva foi, să tragă oare care învățătură.

Precum toate lucrurile din lumea aceasta, așa și cărțile funduare încă își vor fi având rostul lor. Dacă toate popoarele mai luminate au aflat de bine să facă în țările lor cărți funduare abună-seamă, că nu au făcut-o numai de flori de măr, ci pentru-că au înțeles folosul cel mare, ce ele aduc. De aceea, vrând să lămuresc tolosul ce ni-l aduc cărțile funduare, mi-ar fi mai ușor, ca să iau de măturie pe toate neamurile, cari se bucură de bunătățile cărților funduare și să zic că, ceea-ce au aflat de bun atâtea popoare luminate, nu poate fi decât un lucru folositor.

De oare-ce însă, tot ce voi spune și toate dovezile, ce voi aduce în cartea aceasta, le voi talmăci și sprijin și cu pilde din viața de toate zilele, ca astfel fie care om să mă înțeleagă cu înlesnire, — de aceea și aici, în loc de-a înșira toloasele cărților funduare, voi spune câteva pilde, cari vor grai mai apriat decât vorbele mele.

lor, toți criticii lui de până acum dibuesc pe întunec. Doar dl Gherea abea unde și unde mai zărește câte ceva. Și de-oare-ce nici unul din acei datori, prieteni sau vrăjmași, nu a făcut studii de care amintim, putea-vom noi să-l facem?

Din cetirea cu atențiune a poeziilor ni-s-au sugerat două lucruri de căpetenie. 1. Eminescu aproape în toate poeziile de dragoste se identifică pe sine cu țara, ear pe iubita lui cu populația ei. Prin urmare de câte ori Eminescu face reproșuri și încă foarte aspre iubitei sale, nouă ni-se pare că în mod figurat el vrea să înțeleagă, că România face reproșuri aspre Românilor. Acum după analiza Satirei a IV-a credem că s'au convins foarte mulți, că presupunerea noastră este destul de fondată. Afirmarea noastră se confirmă printr'un alt fapt nu mai puțin important. Să știe, că Eminescu a fost cel mai desinteresant om de pe fața pământului, cel mai puțin egoist. S'ar putea oare ca acel suflet blând și iubitor numai de țară să fi mers cu egoismul până acolo, încât să-și cânte numai propria-i dragoste în general nenorocită? Nul de o mie de ori nu se poate, ca Eminescu să-și fi cântat dragostea proprie. El, inimă largă, altruist la extrem a cântat dragostea altora, a cântat dragostea atât de fericită odinioară a României cu Români, a cavalerului cu copila, ear' astăzi

Să zicem bunăoară, că după multă trudă și alergare ne-am strins vreocățiva bănișori, și am vrea să începem cu ei o întreprindere, care se ne fie și spre desfătare și se ne aducă și folos. Ca Români, cel dintâi gând, ce ne vine în minte, e să ne cumpărăm o mică moșioară și să ne apucăm de lucrarea pământului. Spre scopul acesta ne uităm în dreapta și în stânga, și în urmă dăm de un om, cu care ne lăsăm la tîrg. Cât ai bate'n palme, contractul e făcut, plătim banii și luăm moșia în samă. Și, fiind-că ne-am isprăvit bine lucrul, mai bem și un al-dămaș, după-cum e firea Românului când face un tîrg bun.

Abea trece un an doi, și intr'o bună zi ne pomenim cu o scrisoare dela un avocat, care ne provoacă în numele cutărui om, ca în timp de 8 zile să-i dăm în samă locul cumpărat, pentru-că acela este al omului acestui din urmă și în foae încă e scris pe numele lui. Dacă nu o facem și nu-i dăm locul, ne părește. Ce să facem? Alergăm spăriați la avocat, care, cu coala de cartea funduară în mână, ne dovedește, că omul, dela care am cumpărat locul, ne-a tras frumușel pe sfoară, pentru-că locul nu a fost al lui, ci la ținut numai în folosință de un șir de ani încoace până când stăpânul adevărat al locului a fost dus în țeri străine. Ei, dar acum s'a întors proprietarul locului și, vîzîndu-l în mână a încredințat pe avocat să i-l scoată.

Astfel stînd lucrul, înzădar vom zice, că doar noi am cumpărat moșia aceea, am dat bani scumpi pe ea, pentru-că, de ne vom lăsa la pîră, vom perde negreșit, ba vom plăti și spese de proces. Ce-i drept, atîta mîngăiere ne mai rămîne, că dela omul, care ne-a înșelat, putem cere înderēt banii dați pe loc și, de nu ni-i dă de bună voce îl putem pări la judecătorie, și de avem ce lua dela el, bine, de nu, rămînem de pagubă, și fără de loc și fără de bani.

Incă o pildă:

Un vecin al nostru, vîzînd ce am pățit și cum ne-am păgubit, s'a înțelepțit încâtva din pățania noastră. El nu intră în târguală până-ce nu știe a bună seamă, că cel dela care vrea să

această dragoste e atât de învrăjbită, atât de nenorocită. Așadar tot ce s'a scris asupra egoismului, în dragostea cântată de Eminescu, cade de sine. Și s'a scris mult și s'au făcut multe reproșuri poetului. Noi le întoarcem toate asupra scriitorilor și din acuzatori îi vom face acuzați. Le vom spune cu însuși poetul: braciilor! „Rele ați zis că sunt toate câte nu le ați înțeles”. Nici vorbă, nouă ne pare rău de atîta cerneală stricată, de atîtea idei sdrobite. Mai cu-samă e păcat de aceste pagini frumoase scrise de dl Gherea despre Sat. IV.

Dar ce o să-i facem. Nu noi suntem de vină dacă într'un tablou atât de mareș, unde poetul arată traiul-iubirea de veacuri a României cu Românii, d-sa nu vede decât dragostea ord nară a doi nătării amorezași lulea.

D-le Gherea, prea făcuși neamul nostru de rușine și ocară, prea ți-ai bătut joc de poet, de străbuni și obicei. De aceea noi ne vom adresa poetului-geniu și-l vom ruga zicîndu-i: Iartă-i poete, căci ei nu te-au înțeleș. Poetul atîț de milostiv va erta și d-lui Gherea și altora cari l'au tîrit în „noroiul greu al prozei, așezîndu-l la coadă”.

»In vre-o notă prizărită sub o pagină neoadă».

(Va urma).

I. S. ORDEAN.

cumpere un pămînt e adevăratul stăpîn. Omul, cu care face el tîrg, e adevăratul proprietar al locului, că doar îl are din părinți, afară de aceea i-a spus și notarul, că locul acela și în cartea funduară stă scris pe numele omului cu care vrea să facă el tîrg. De aceea el face contract pe care-l și înaintează spre întabulare. Abia trec însă câteva săptămîni și numai ce capătă o hotărîre dela tribunal, cumcă peste câteva săptămîni se va ținea o licitație, când se va vinde și locul, pe care l-a cumpărat el dela omul de mai sus.

Ce să facă bietul om? Aleargă în dreapta și în stînga, cere sfat și dela unul și dela altul, dar nime nu-i poate ajuta; pentru-că atunci când a cumpărat el locul era deja povară pe el, ba s'a fost cerut și licitație asupra locului. El nu s'a uitat bine în cartea funduară și acum trage scurta. Ba, în loc de mîngăere, îl mai rid oamenii din sat, că de ce nu a fost mai cu luare aminte.

Vedeți și din aceste două pilde, cu câte primejdii e împreună cumpărarea și păstrarea moșilor. Și oare se nu fie nici un mijloc, de care folosindu-ne, se știm, că ceea-ce cumpărăm va fi chiar al nostru și nime nu se va atinge de el?

Răspunsul e numai unul: mijlocul acesta dorit e cartea funduară.

Dacă vrem să nu pățim ca păgubașii din pildele de mai sus, de câte ori vom vrea să cumpărăm o moșie, cel dintâi lucru să ne fie a merge la cartea funduară și, dacă nu știm noi căuta în ea, să plătim ceva la un om care se pricepe la asta, ori să rugăm pe dirigătorul pus anume ca să caute și să spună la cei-ce nu știu ceti ceea-ce vreau să aflu din cartea funduară. Pe calea asta vom ști tot de ce avem lipsă, anume vom afla, că cine-i stăpînul locului pe care vrem să-l cumpărăm, vom afla cât e de mare, în care parte a hotarului e, câte datorii sunt pe locul acela și alte lucruri bine de știut. Astfel ne va fi ușor apoi să ne hotărîm, că oare să cumpărăm locul acela sau ba.

Așa dară cred că, deja din pildele de mai sus puteți judeca, de ce folos ne sunt cărțile funduare. Cărțile funduare sunt chemate să ne spună, că fie-care moșie a cui este și, dacă la o moșie sunt mai mulți părtași, cartea funduară ne spune pe toți, ba de cele mai multeori și aceea ne spune, că fie-care dintre părtași câtă parte are dintr'o moșie. Din cartea funduară vom ști apriat, că ce fel de datorii stau pe un loc, cât sunt acele de mari, câtă camătă se plătește după ele, vom ști că oare cerut s'a execuție sau licitație pe cutare loc și alte multe lucruri, despre cari vă voi vorbi pe larg atunci, când vă voi talmăci însuși cartea funduară.

De aceea cu drept cuvînt putem zice, că cartea funduară e un lucru bun și folositor, e ca și un scut, care apără bunul și averea celor slabi și orfani, a celor nepricepuți, față de lăcomia celor tari și vicleni.

Însă și cartea funduară, ca toate lucrurile omenești, încă își are partea ei rea.

Doară însuși focul cel atîț de binefăcător, care ne încălzește și ne luminează, încă poate fi primejdios în mîna copilului ori a omului nepriceput. Intocmai e și cu cartea funduară.

Cel-ce știe să umble singur pe la cartea funduară, pentru că și-a dat si-lința ca să învețe legile, după cari sunt făcute acele, va trage bune foloase din cunoștințele lui.

E rău însă de o mul nepriceput și neînvețat, care numai atîta poate ști din ceea-ce stă în cartea funduară, cât îi spun alții, pentru-că nu totdeauna nimerește om de omenie, care să-i spună din foae așa cum este, ci dă și de oameni mișei, cari-l trag pe bietul om pe sfoară, folosindu-se de nepriceperea lui.

De aceea nu am destule cuvinte să îndemn poporul nostru, ca să cetească cărticica aceasta și să tragă foloasele din sfaturile și învățăturile, pe eari le spun aici, și pe cari și eu le-am scos din pățania amară a multor oameni nepricepuți și neumblați.

Cine o va ceti cu băgare de seamă, negreșit se va alege cu ceva și, trăind în viață, îi va lua nu odată folosul. Nu e numai vorbă goală, ci e un mare adevăr în zicala Românului că: »Ai carte ai parte».

Cuvîntarea Regelui Carol la banchetul artileristilor.

„Simt o viuă bucurie, că mă gădesc în mijlocul oficerilor de artilerie, spre a s'ebra împreună cu d-voastră memorabila aniversare dela Calafat.

„Cu adîncă emoțiune am ascultat patriotica cuvîntare rostită în numele întregului corp ofiteresc de artilerie și prin care mărețea epocă a gloriosului nostru tîșhoiu este zugrăvită în colori mișcătoare. Mulțumesc călduros pentru această nouă dovadă de credință ca și pentru frumoasa reproducțiune a bateriei Carol, care o primesc ca un dar foarte scump inimci Mele și ca amintirea întăiei lupte de artilerie.

„Un sferit de veac a trecut de atunci, neuitată Mi-a rămas ziua când puternicul glas al tunurilor noastre răsura pe țermurile Dunării, vestind departe peste hotarile țerei, că ceasul neatîrnării a sosit; cu un avînt vrednic de laudă regimentele de artilerie luptau apoi pe câmpiile din Bulgaria și deschideau drumul la isbîndă prin dîrîmarea întăririlor dela Plevna, Rahova și Vidin.

„Din sfîrșimăturile acestor cetăți, stropite cu sângele vitejilor nostri ostași, România s'a ridicat tare și oțelită ca un stat de sine stătător, încunjurat de o aureolă, care vecinic va străluci în istoria Patriei.

„Artileria poate fi dar mîndră de falnicul său trecut, și țara împreună cu Mine ne putem rîzîmi cu încredere pe această armă, care și-a biruit un loc de căpetenie în armată. De a purerea oficerii de artilerie trebuie să fie geloși de această înaltă poziție și pîntruși de datoria și răspunderea lor, mai ales în privința însemnatului rol la care ei pot fi chemați pe câmpul de luptă.

„Din partea Mea vă îndreptez de dragostea și ocrotirea Mea, și ca o dovadă statornică a acestor simțăminte am hotărît ca regimentul 1 artilerie, care a tras cel dintăiu tun, sub comanda Mea, asupra Vidinului și singurul în ființă la suirea Mea pe tron, să poarte de astăzi înaintea numelui Meu.

„Regina dăruiește regimentului 2, al cărui steag M'a însoțit în tot timpul campaniei, portretul Meu executat căți-va ani după răsboi.

„Doresc, că aceste distincțiuni să arate într'un viitor mai depărtat, că artileria s'a dezvoltat și a crescut sub domnia Mea într'un mod așa de repede, că Eu pot privi astăzi cu mîndrie 14 regimente și că, în gloriosul răsboiu din 1877 am împărțit cu dînsa primejdiile, luptele și isbănde.

„Sigur fiind, că marea și fericita epocă „a reînvierei României este adinc întipărită în inima și mintea tuturor, ridică parharul Meu în onoarea artileriei, urându-i „un viitor tot așa de strălucit ca trecutul „său și ca densa să rămână de-apurarea „podoaba iubitei Mele armate“.

Confiscarea „Cărții de Aur“.

Strașnica poruncă a procuraturii și judeului de instrucție din Sibiu a pus la cale justiția din toată țeara, a căuta după »Cartea de Aur« pe la toți aceia, cari sunt cuprinși în lista confiscată dela dl autor Păcățianu. Am fost și subscrișul cercat de dl jude Fekete, un scriitor și un servitor, cu care prilej fui provocat a da acel op. In firul procesului verbal dresat cu mine am declarat, că cartea nu o mai am, pentru-că oarecare amic sau cunoscut a luat-o de pe o masă din Redacție, curios a-i cunoaște conținutul. Am notificat, că foarte mulți au cerut-o, cu insistență să cetească din ea. Unii mă rugară să le-o și procur dela autor. Pe unii i-am și spus cu numele.

După o oră s'a înfătoșat din nou în localitatea mea și a declarat, că are să facă perchișiție. Au căutat de-arându-l și neafându-o, a luat un nou proces verbal.

Am înțeles, că în aceeași zi a mers la Vinerea și Cugir, să caute la amicul Nicolae Herlea, inv. și la cumnatul meu Ioan Dreghici, protopop onorar. A cercat cartea la Aviron Balomiri, preot în Balomir. — Toți aceștia indicați de mine.

Vineri mă chiamă cu un servitor la cancelaria sa, unde îmi cetește un §. penal, trăgându-mi luarea aminte la asprimea aceluia de 1000 cor. pedeapsă și temniță de 6 luni. Cu prilejul acesta din nou i-am declarat, că nu am ce face dacă respectivul, care a luat-o dela mine, nu mi-o aduce înapoi.

Sâmbătă în 14 c. am primit un decis, prin care în scris mă face atent la asprele urmări a unui §. penal. La aceasta Luni a doua zi de Rusalii, i-am așternut o rugare în scris, prin care îl rog să provoace pe toți aceia, pe lângă aceleași urmări ale legii, să predece cartea luată dela mine ca să fie scutit de atâtea neplăceri.

Vom vedea ce va mai urma. Acum însă rog cu toată stîmă pe acel stimat amic sau cunoscut, care a luat »Cartea de Aur« dela mine, să binevoiască a o aduce sau la mine, sau să o predece d-lui jude Fekete, cruțându-mă de neplăcerile, cărora sunt expus fără nici o vină.

Laurian Bercian,
redactor responsabil.

Dela
școalele medii gr.-or. rom. din Brașov.

Programa examenelor dela finea
anului școlar 1901/2.

Examenul de maturitate. Vineri și Sâmbătă, în 7 și 8 Iunie v. va fi examenul oral de maturitate la gimnasiu. La examenul de maturitate nu pot asista școlarii; pentru publicul mare el este deschis.

Examen private cu școlarii privațiști din școalele medii se vor ținea în zilele de 10—15 Iunie v., având a se presenta

școlarii privațiști până în 10 Iunie v. în cancelaria direcției și a depune taxa de examen.

Examenul public de încheiere. A) La gimnasiu Mercuri, în 26 Iunie v. Dela ora 7 $\frac{1}{2}$ —8, clasa VII. latina, profesorul N. Sulică. Dela 8—8 $\frac{1}{2}$ cl. VII., geografia politică, profesorul Dr. Ios. Blaga. Dela ora 8 $\frac{1}{2}$ —9, cl. VI. maghiara, prof. Dr. I. Bunea. Dela ora 9—9 $\frac{1}{2}$, cl. VI., religia profesorul D. Făgarășian. Dela ora 9 $\frac{1}{2}$ —10, clasa V., germana, profesorul Dr. C. Lacea. Dela ora 10—10 $\frac{1}{2}$, cl. V., istoria, profesorul G. Vătășan. Dela ora 10 $\frac{1}{2}$ —11, cl. IV., Istoria naturală, profesorul I. Ilasievici. Dela ora 11—11 $\frac{1}{2}$, cl. IV., geometria, profesorul P. Percea. Dela ora 11 $\frac{1}{2}$ —12, declamațiune, coruri vocale. Dela ora 2 $\frac{1}{2}$ —3, cl. III. germana, profesorul M. Jantea. Dela 3—3 $\frac{1}{2}$, cl. III. istoria, prof. M. Jantea. Dela 3 $\frac{1}{2}$ —4, cl. II., maghiara, profesorul I. Petrovici. Dela ora 4—4 $\frac{1}{2}$, cl. II. aritmetica, prof. sorul L. Nastasi. Dela ora 4 $\frac{1}{2}$ —5, cl. I. geografia, profesorul G. Vătășan. Dela ora 5—5 $\frac{1}{2}$, cl. I. latina, profesorul G. Petrovici.

B) La școala reală. Joi, în 27 Iunie v. Dela ora 7 $\frac{1}{2}$ —8, clasa IV. reală, geometria, profesorul P. Percea. Dela ora 8—8 $\frac{1}{2}$ clasa IV. reală, matematica, profesorul A. Ciortea. Dela ora 8 $\frac{1}{2}$ —9 clasa III. reală, istoria, profesorul M. Jantea. Dela ora 9—9 $\frac{1}{2}$ clasa III. reală, franceza, profesorul Dr. C. Lacea. 9 $\frac{1}{2}$ —10 clasa II. reală, religia, profesorul Dr. St. Stinghe. Dela 10—10 $\frac{1}{2}$ clasa II. reală, geografia, profesorul A. Bărsașan. Dela ora 10 $\frac{1}{2}$ —11 clasa I. reală, germana, profesorul Dr. C. Lacea. Dela ora 11—11 $\frac{1}{2}$ clasa I. reală, maghiara, profesorul N. Bogdan.

Notă: Examenul se ține în sala festivă a gimnasiului. Școlarul, care va absenta dela examen nu se va promova, ci va avea să facă examen supletor în Septembrie a. c.

Luni, în 24 Iunie v., după amiază la 6 ore se va ținea examenul public din gimnastică în curtea de gimnastică; în cas de timp nefavorabil, examenul de gimnastică se amână pe ziua proximă, adică pe Marți sau eventual pe Joi, la aceeași oră. Sâmbătă, în 29 Iunie v., după serviciul divin, la care vor participa toți școlarii, se va încheia în mod solemn anul școlar 1901/902 distribuindu-se premiile în sala cea mare a institutului.

La încheierea anului școlar în 29 Iunie, fiecare școlar va primi testimoniu școlar și un exemplar din Anuarul școlii. Școlarii absenți nu vor primi Anuarul școlii.

La examenul acesteia precum și la festivitatea de încheiere a anului școlar, se invită cu toată stîmă părinții, amicii și binevoitorii acestor școale.

Brașov, în 27 Maiu v. 1902.

Direcțiunea.

NOUTĂȚI

— Examenul la școala primară română din loc s'au ținut a 2-a și a 3-a zi de Sf. Rusale sub conducerea Prea onor. Domn Vasile Domșa, protopop. Examenul au avut și de astă dată un rezultat bun.

Laudă să cuvine d-lor învățători cât și d-șoarei Inv. Maria Racolța.

Lucrurile de mână au fost făcute de copilele de sub conducerea d-șoarei Maria Racolța și au fost expuse într-o sală a școlii.

Cu această ocaziune s'au împărțit și premii între școlarii și școlărițele cei mai dirigenți, în preț, de circa 30 cor.

Această sumă a fost votată de cătră comitetul parochial.

Două premii prețioase au fost date de cătră prea stimata d-nă Victoria Dr. Erdélyi, care încă a luat parte la încheierea anului școlar.

Festivitatea s'a încheiat cu potrivite vorbiri, cari au fost rostite de cătră Prea Onor. Domn Vasile Domșa și de dl inv. dir. Constantin Baicu.

— *Un vers în limba nemțasoă* la bardului nostru V. Alexandri. Odată în tinerețe — rătăcit într'un orașel al Germaniei, renumitul bard, — de vreme lungă — făcu curte unei Nemțoaice. Aceasta voia să aibă drept suvenir [aducere aminte] o poezie dela el, și-l rugă să-i facă câteva versuri nemțesti. Alexandri îi compuse, după multă muncă, următorul guatein:

So viel die Schwabe liebt die Bier
So viel und vielster lieb ich dir.

— Almanachul societății de lectură „Petru Maior“, Budapesta 1901. O elegantă carte de 144 pag. format 8^o mare. Ediție de lux. Se capătă la administrația »Activității« cu 4 coroane + porto 30 bani.

— *Nou proces de presă*. Procuratura de stat din Seghedin a intentat contra ziarului »Gross-Kikindaer Zeitung« un nou proces de presă. Acusată e redactorul responsabil Arthur Korn, despre care foile maghiare din Budapesta lățiseră deunăzi știrea falsă și tendențioasă, că ar fi fugit din Ungaria. Incriminată este poezia: »Gândește-te că ești German!« publicată în Nr. 48 din 1 Dec. 1901 al numitului ziar. Acusa e: agitație contra naționalității maghiare. Pertractarea acestui proces s'a fixat pe 16 Iunie n. a. c., la care procurorul a cerut citarea mai multor martori.

— *Regele Angliei și Nrul 13*. Regele Angliei la 1861 s'a logodit cu Alexandra, fca regelui Daniei la Heidelberg, în hotelul »Prinz-Karl«, unde din întâmplare locuia și rectorul dela institutul »Liverpool«: Ihne, o persoană grată a curții engleze.

Fericit mire și pe Ihne l-a invitat la logodnă. La cină s'a observat, că sunt 13 inși la masă. Ihne a voit să se depărteze, însă mirele nici cu un preț nu l-a lăsat; ci a dispus să se aducă încă o masă mică, la care s'a așezat el și mireasa. Astfel a rămas numai 11 la masa mare; și spiritele s'a molcomit.

— *Hymen*. Dl Iosif Antone, vigil de pădure își va sërba cununia cu dragălașa d-șoară Sofia Ioanovici, fca preotului gr.-orient. din Hărău, Duminecă în 22 Iunie n. a. c., în biserica gr.-or. din Hărău. Să fie într'un cias cu noroc!

— *Distrasul Pasteur*. Renumitul învățat francez a fost odată la un banchet, lucru natural, că toată societatea numai la el căuta și-l observa și cu el să ocupa. Când s'au servit poamele, Pasteur a luat câteva cireșe și le-a spălat cu îngrijire. Vecină-sa, o doamnă, a întreat pe „măiestrul învățat“ pentru ce a spălat cireșele?

— Pentru aceea, doamnă, — răspunde liniștit Pasteur, — fiindcă pe toate poamele sunt milioane peste milioane de microbi și eu nu le-ași înghiți pentru toată visteria din lume!..

Și înfocat pentru tema sa predilectă, a ținut o prelegere completă despre microbi... și deodată apoi, în vorbirea sa plină de entuziasm, prinde pocul cu apă, în care spălase cireșele, — și l-a sorbit până în fund!

Să pricepe de sine, că toată societatea, care-l ascultase cu atențiune încordată pe „măiestrul învățat“, erupse deodată în un hohot de ris.

— *Sinucidere din dragoste*. In Vienna tinera și frumoasa guvernată Maria Berger s'a sinucis în locuința unui locotenent pe care-l iubea, dar care nu o putea lua de soție. Casul face mare senzație din pricină, că în anul acesta Maria Berger e a doua fată care s'a sinucis pentru acel oficer.

— *Emigrare la Transvaal*. Mai mulți arhitecți și ingineri români din București au luat inițiativa să emigreze în Transvaal, unde după încetarea războiului anglo-bur se simte trebuință de executarea a numeroase lucrări de căi ferate, clădiri administrative și altele.

— *Asasinare*. Se telegrafează din Liverpool, că pe când proprietarul Albin Schäffer cu soția și cu administratorul Kurt János, erau la cină, se auzi o detunătură de revolver și Albin Schäffer căzu mort. Glonțul îi sdrobise capul și proprietarul murì imediat. Se presupune, că asasinul ar fi fost visitiul concediat.

— *Arestări în Constantinopol*. Arestările continuă la Constantinopol printre marii demnitari bănuți a unelti peirea Sultanului. Zilele trecute au fost arestate toate persoanele din prejurul lui Iusuf Izendi bey, fiul fostului Sultan Abdul Aziz. Arestanții au fost exilați.

— *Excundare mare se vestește din Sătmar și Dej*. Someșul a eșit adică din albie și a inundat o parte mare din câmp, la Sătmar, ear' la Dej ruperea de nori de Vineri a fost atât de colosală, încât o parte mare a orașului este sub apă.

— *Încercare de sinucidere*. Din M. Sziget ni-se scrie cu datu 10/VI următoarele: Tinărul iurist român de aici I. M. azi înainte de prânz a încercat a se învenina la scările de aici, dar ajutorul repentin al medicului din satul vecin l'a scăpat, și l'a dus în spitalul din oraș, unde acuma zace greu bolnav. Causa încercării de sinucidere nu se știe.

— *Cutremure*. In Sicilia s'au simțit zilele trecute violente cutremure de pământ. Vulcanul Etna pare a-și reincepe activitatea.

— *Presemne de erupțiuni vulcanice în Ungaria*. Cu datu de 2 Iunie o telegramă din Bártfa spune, că muntele vulcanic Stráža din comitatul Sáros, începe se funcționeze. Poporația din împrejurimea muntelui aude vуетe în adîncimea pământului. Apa din fântânile din satele Gergelylaka, Finta și Ternye a dispărut toată, dar' mai târziu s'a ivit de nou; era însă caldă ca de pe foc.

— *Înghetată otrăvitoare*. Dela Arad se vestește, că în o cafenea s'au ivit semne de otrăvire la vre-o cincizeci de persoane, cari au consumat café de gheață și înghețată. Toată noaptea au alergat medicii la acești pacienți. Protomedicul orașenesc a constatat că speciile folosite la înghețată au fost stricate și prin urmare înveninatoare.

ECONOMIE

Despre grădină. ¹⁾

(Urmare și fine).

Gardul viu.

Gard viu se numește acel care se face cu mici arbori sau tufe plantate foarte des, care cresc foarte repede și pe cari ies frunze și ramuri foarte multe și mlădioase. Copăceii cei mai buni pentru a face gard viu sunt: păducelul, porumbarul, lemnul cânesc, arțarul, carpinul, pèrul, mărul sèlbatec și glădița. Cel mai bun din acestea, însă, este păducelul și glădița. Gardul viu nu se fură, nu arde și este mult mai ieftin și mult mai trainic decât ulucile și ori-care alt gard. El odată înființat și îngrijit bine, ține foarte mult, pe când unul din celelalte garduri nu trăește decât 5—10 ani cel mult.

Prăsierea plantelor pentru gardul viu. — In cazul când nu găsim în vre-o pădure din apropiere, plantele de cari avem nevoie spre a ne forma gardul viu, atunci le prăsim din sèmență. Sèmențele de păducel, glădița, etc. se samănă pe răzoare. Pământul trebuie bine și

¹⁾ Autorul acestui studiu este dl D. Ștefănescu, dirigintele școlii din Urziceni.

adînc săpat, apoi se procedează la sămănat, deschizînd șențulețe cu depărtare între ele de 25—30 cm. și apoi se îngroapă sîmînta la o adîncime de 5—7 cm.; sîmînta se acopere cu țîrînă ori cu gunoiu putred, amestecat cu pămînt, după aceea se apasă puțin cu mînile, ori cu o scîndurice sau mai bine cu leafa sapei; după aceasta se udă. Udatul se va face regulat cel puțin de două ori pe săptămîna, se plivesc buruienile ori decîte ori se simte nevoie, se scormonește pămîntul regulat, ca să nu se bătătorească.

Aceste lucrări se urmează pînă ce plantele încep a încolți. Sămănatul se face cu preferință, primăvara, îndată ce s'a luat zăpada și umezala permite a se lucra pămîntul. Se poate sămăna și toamna; însă numai în arare cazuri. Sîmînta de păducel se poate procura toamna după ce fructele s'au copt bine; ear' cele de glădiță în timpul iernei sau primăverii, după ce tecile s'au copt cu deservire. Simburii de păducel răsar mai repede.

Pregătirea locului pentru gardul viu. — Locul unde voim a face gardul viu se sapă de toamna, la o adîncime de 50—80 cm. și pe o lărgime de 1 metru. Pămîntul desfundat rămîne expus gerului și influențelor atmosferice în timpul iernei; ear' pentru plantatul de toamnă se desfundă pămîntul cu cel puțin o lună înainte de plantare ca astfel pămîntul prin influența aerului, căldurii și apei din ploaie, să se mîrșurească.

POVEȚE

Mijloc de-a apăra vitele de înțepăturile muștelor columbace. Muștele columbace sunt dușmanii cei mai primejdioși ai vitelor, cauzînd prin împunsăturile lor rîni, cari în cele mai multe cazuri produc chiar moartea acestora. Aceste muște se ridică ca un nor negru dintr'o peșteră numită »Peștera columbace« ce se află în partea Dunării, din sus de orașul Orșova, nu departe de comuna Moldova-veche, într'o stîncă ce se înalță de 6—7 metri din apa Dunării. Îndată ce dă bine căldura primăverii și anume prin lunile Maiu și Iunie se împrăștie prin toate părțile țării, omoară și pustiește multe vite. Muștele columbace fug de unsoare de porc amestecată cu iodoform și pentru aceea cine dorește a-și scuti vitele de ele să unșă părțile vitelor cari se atacă mai tare de muște cu unsoare de aceasta de porc amestecată 3% [trei la sută] iodoform. Trebuie însă luat sama, ca vitele să nu lingă această unsoare, că iodoformul este otrăvitor. Pentru pregătirea unsoarei și alte îndrumări, trebuie să cerem sfatul medicului veterinar.

Pentru depărtarea a tot felul de pete din stofe se recomandă zeamă de boabe de fasole. Boabe albe se fierb bine fără sare, socotind la o jumătate chilogram boabe, 4 litre de apă. În zama ceva recită muiem locurile petate și le spălăm fără săpun. Pete de unsoare, de vin roșu în stofe albe sau colorate dispar, chiar și pete de cerneală, dacă nu sunt prea vechi. Stofele de mătase, lână, bambac, spălate în zamă de boabe de fasole se fac ca nouă, că apa nu le stică de loc. După spălat le clătim de două ori în apă cu vinețea, le stoarcem ușor și le călcăm pînă sunt încă jumătate umede.

FELURIMI.

Vorbe din gura unui zăpăcit. Am înțeles pe pește, dacă se mînîncă popa în ziua de Bunăvestire. — Sîrmana, cînd am văzut-o, avea lacrîmile pline de ochi. — S'a îmbrăcat cu mantaua de ploaie, ca să nu-l arză soarele la ochi. — Își luă o poziție înfricoșată și cu un zîmbet rece își rîsuca degetele cu mustața. — După vorba cecea: Baba arde, satul se peptănă.

Un țigan fu prins în momentul cînd voia să fure un pepene din cîmp. Stai Ciocroile că țîoi arăta eu ție, să furi pepeni — strigă păzitorul. Dacă's pepeni — zise țiganul netolburat — nici nu-mi trebuiesc; credeam că-s lubenițe. Pepeni pot să-mi cumpăr destui în piață.

Un medic scîpînd copilul unei doamne avută de înfricoșata anghină, se pomeni cu mama, care îi oferi o bursă [punguliță] brodată de mîna ei.

Primește, zise ea, acest mic lucru, ca un semn al recunoștinței mele.

Primesc, răspuse medicul, puțin cam zăpăcit — însă fără scutarea onorariului meu, care se urcă la trei mii de franci.

„Pardon“, răspuse mama, luînd pungulița înapoi și scoțînd din ea două bilete de câte o mie, a fost în ea cinci bilete de câte o mie de franci. Eată socoteala D-tale.

O plantă vindecătoare.

— Iarba mare (Inula peltium) —

Este o plantă de 1—2 metri înălțime, care crește prin pădurile noastre, și prin locurile umede, are o rădăcină groasă carnoasă, cafenie pe dinafară, albă pe dinlăuntru și cu un miros pătrunzător; florile sunt galbene și cu mari dințuiri pe margine, ele sunt asezate la virful plantei; se întrebunțează numai rădăcina dela aceste plante, care dacă se uscă devine cenușie. Iarba mare dă un

miros plăcut, care se apropie de viorele sau de iris, și de un gust acru și amar, ea înflorește în Iulie și August; rădăcina de Iarbă mare se găsește adesea ori în piață pe la femei de vînzare, fiind căutată pentru aroma ei și pentru afumat în casă; cu toate acestea rădăcina ei a fost întrebunțată și cunoscută din timpurile cele mai vechi pentru a combate diferite boale. Ea se pune și în ferberea apei pentru spălarea corpului și pîrului la femei, mai ales este căutată în săptămîna mare dela începerea postului Paștilor.

Acum s'a constatat deja, că principiul ce conține rădăcina de Iarbă mare e foarte folositor la boalele de plămîni.

De curînd somitățile medicale din Paris au pus în aplicare principiul extras din rădăcina de Iarbă mare, numită »helenină« și a constatat, că dă rezultate admirabile; ea calmează tusa, ușurează scoaterea flegmei și respirația, distruge agnții patogeni, grăbește vindecarea regiunilor ulcerate, mărește pofta de mîncare și dă putere suferîndului, este deci medicamentul cel mai ales în contra bronșitelor cronice și în contra ofitei.

Savanții medici au dat la lumină proprietățile microbiene ale heleninei, se poate da suferinților globule de helenină câte 3—6 pe zi.

Rădăcina ei totuși este tot așa de bună ca și principiul care s'a extras din ea; dată sub formă de ceai sau de fierură de rădăcină în doză de 15—20 grame la 100 grame apă, ca întăritor și excitant, înlesnind scoaterea flegmei, a sudoarei și a urinei, dă putere stomacului slăbit și ușurează mistuirea foarte bine.

Ceaiul de rădăcină, amestecat cu apă ruginită este foarte bun în contra lipsei de sînge; ear' fiertura de rădăcină, care este puțin acră, se poate întrebunța la spălarea vulnelor (rînilor) ulcerelor, boalelor de piele și în contra rîei.

Doctorul Bîtrîn.

„DACIA“

institut de credit și economii, societate pe acții.

Reședința societății: **Orăștie** (Szászváros, Broos).

Birourile societății se află în casele proprii:
(Strada Berăriei nr. 12 lângă posta regească).

Capital social 100.000 cor.

Operațiunile societății sunt:

A) primește depuneri spre fructificare.

a) depuneri fără anunț pînă la 100 cor. 5½%.

b) depuneri mai însemnate cu anunț de un an cu 6%.

c) depuneri făcute de biserici, școale, corporațiuni culturale ori cu scop de binefacere cu 6%.

Contribuția erarială pentru sumele depuse se plătește prin institut.

Regulamentul special pentru depuneri se cuprinde în libelul de depuneri.

Depuneri, ridicări și anunțări se pot face și prin postă și se rezolvă fără întârziere.

B) Acoardă credite personale pe lângă cambii sau obligații cu cavenți.

C) Acoardă împrumuturi pe efecte.

D) Acoardă împrumuturi pe lângă siguranță ipototecară.

E) Institue ramul de amanetare pe aurituri, argintării, pe lângă dispozițiile legale existente, procurîndu-și concesiunea forului competent.

F) Cumpără și vinde efecte publice, pe cari în cas de lipsă le poate lombarda.

G) Cumpără și vinde realități.

H) Cumpără și vinde ori-ce lucruri mobile.

I) Tot felul de întreprinderi comerciale și economice, în societate cu alții ori singură.

K) Finanțează patente.

L) Arîndează și exarîndează realități și alte drepturi și întreprinderi de tot soiul.

Direcțiunea.

„Minerva“ inst. tipogr., societate pe acții

in Orăștie Szászváros.

Opuri
Bilete de log.
Broșuri
Circulare
Bil. de vizită
Invitări
Bilanțuri
Acții
Cap. de epist.
Placate
Ord. de dans
Adrese
Compturi
Note
Preț Curent.
Anunțuri
Registre
Imprimare
Couverte
Bilete de cun.
Etc. etc. etc.

Există deja de 14 ani și este prevăzută cu tot felul de material necesar, ca ori-care altă tipografie.

Institutul Tipografic

„Minerva“

pe lângă că efectuește ori-ce comande repede și cu prețuri moderate, se îngrijește totodată ca toate acelea să fie estetic lucrate și fără erori.

Până de present se bucură de spriginul celor mai îndepărtate orașe. Dovadă aceasta despre promptitudinea și acuratețea cu care efectuește ori-ce lucrare.

Ca unica tipografie românească în acest mare comitat, se roagă de binevoitorul sprigin al celorlalte institute rom., precum și al privaților.